

ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ПРОВІВ ЗУСТРІЧ З ГОЛОВОЮ КОМІТЕТУ ОБОРОНИ БУНДЕСТАГУ МАРКУСОМ ФАБЕРОМ, ЯКИЙ ПРИЇХАВ ДО МІСТА-ГЕРОЯ, ЩОБ САМЕ ТУТ ВИЗНАЧИТИСЯ З ПОТРЕБАМИ У ЗАСОБАХ СУЧАСНОЇ ПРОТИПОВІТРЯНОЇ ОБОРОНИ ТА В УСТАТКОВАННІ ДО ОПАЛЮВАЛЬНОГО СЕЗОНУ, БО ДЛЯ НІМЕЦЬКИХ ПАРТНЕРІВ ДУЖЕ ВАЖЛИВИМ Є ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ХАРКОВА.

Ігор Терехов наголосив, що головне завдання сьогодні — закрити небо:

— Харків розташований дуже близько до російського кордону, тож війська РФ обстрілюють місто практично всіма видами зброї. Це і КАБи, і С-300, С-400, і «шахеда», і Іскандери. Захистити Харків здатна лише найсучасніша ППО.

Поки немає такого озброєння, ми не можемо унеможливити обстріли Харкова, убезпечити людей та відігнати ворога від кордону.

Також міська влада активно працює над тим, щоб місто мало свою власну генерацію, якої нас позбавив ворог. Відновити розбиті ТЕЦ в умовах сьогодення неможливо. Саме тому для Харкова найоптимальніше рішення — це децентралізація тепло-, електро- та водопостачання.

Отже, перед нами — два основних завдання: придбання ППО і підготовка до опалювального сезону.

Харків — це студентське та наукове місто, з потужним виробництвом. Нам важливо зберегти цей потенціал. Важливо зберегти та підтримати бізнес. Звісно, ми потребуємо допомоги у цих питаннях.

УРЯД НІМЕЧЧИНИ ЗАЦІКАВЛЕНИЙ У ПІДТРИМЦІ ТА РОЗВИТКУ ХАРКОВА

ТРИ ВИКЛИКИ ДОКЛАДНО ПРОАНАЛІЗОВАНІ

ВАЖЛИВО, ЩО ВСІ УЧАСНИКИ САМІТУ ПІДТРИМАЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНУ ЦІЛІСНІСТЬ УКРАЇНИ, АДЖЕ БЕЗ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ НЕ БУДЕ ТРИВАЛОГО МИРУ, НАГОЛОСИВ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ЗМІ ЗА ПІДСУМКАМИ ГЛОБАЛЬНОГО САМІТУ МИРУ.

— Три виклики були докладно проаналізовані на першому Саміті миру: ядерна безпека, продовольча безпека та звільнення ув'язнених і депортованих, зокрема тисяч дітей, викрадених росією. І зараз, після Саміту, ми запропонували й домовилися продовжити нашу спільну роботу на більш технічному рівні — на рівні радників і міністрів у форматі спеціальних зустрічей під головуванням або співголовоюванням країн. Кожен крок на шляху до справедливого миру привернув увагу певної групи учасників Саміту і країн, які ще не приєдналися, але зацікавлені в мирі. І ми домовилися розпочати роботу в спеціальних групах після Саміту над конкретними ідеями, про-

позиціями, напрацюваннями, які можуть відновити безпеку в різних аспектах. Саме так, як це працювало на рівні радників і міністрів під час підготовки першого Саміту миру. Ми вже маємо попередні домовленості з такими країнами, як Франція, Чехія, Туреччина, Кенія, Саудівська Аравія, США, Норвегія, Польща, Канада, Катар, Чилі, Гана, Фінляндія, Нідерланди, Німеччина, Велика Британія, прийняти в себе роботу груп, стати їхніми головами та співголовами. І ми запрошуємо всі країни, які визнають обов'язковість Статуту ООН як основи співпраці націй, брати участь у роботі груп і висловлювати свої ідеї та пропозиції. Впевнений, що разом ми забезпечимо результат. Перший і другий Саміти миру мають об'єднати нашу спільну роботу над деталями миру. Ми перебуваємо у стані війни, і в нас немає часу на тривалу роботу — рух до миру означає швидкі дії, підготовка триватиме місяці, а не роки.

Отже, коли будуть готові плани дій заради миру, коли буде відпрацьований кожен крок, буде відкрито шлях до другого Саміту миру, а отже, і до закінчення цієї війни — до справедливого й тривалого миру.

МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРИ ДОПОМАГАТИМУТЬ ХАРКОВУ

ХАРКІВ ПРОВІВ НИЗКУ ПЕРЕМОВИН ТА ПІДПИСАВ УГОДИ З МІЖНАРОДНИМИ ПАРТНЕРАМИ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ МІСТУ, ЗОКРЕМА, В ПРОХОДЖЕННІ ОПАЛЮВАЛЬНОГО СЕЗОНУ.

Як повідомив міський голова Ігор Терехов, зустрічі відбулися в рамках робочої поїздки до Берліну. Днями там пройшла міжнародна конференція, присвячена відбудові України і, зокрема, Харкова.

— Ми провели перемовини з представниками Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку, німецькими урядовими організаціями. В рамках форуму були підписані угоди щодо постачання до Харкова когенераційних установок, які допоможуть нам пройти опалювальний сезон. Так, ЄБРР надасть Харкову 25 млн євро для забезпечення енергостійкості міста. Крім того, Світовий банк виділить грант у розмірі 47 млн євро без необхідності повернення коштів для закупівлі необхідного обладнання, — повідомив мер.

Ігор Терехов також зазначив, що всі профільні служби

безперервно працюють над створенням умов для сталого проходження опалювального сезону.

— Ми використовуємо всі можливості та звертаємося до міжнародних партнерів, щоб децентралізувати системи тепло-, енерго- та водопостачання в Харкові. Маємо надію, що цей опалювальний сезон ми пройдемо не гірше, ніж минулий, — підкреслив міський голова.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ПОВИННІ ПОВЕРНУТИСЯ ДО СВОЇХ РОДИН

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак у співавторстві з міністром закордонних справ Канади Мелані Жолі написали про трагедію українських дітей, яких незаконно депортує росія, для Toronto Star.

«У березні 2022 року росіяни захопили дванадцятирічного Михайла (ім'я змінено) разом з його матір'ю в Маріуполі. У фільтраційному таборі Михайло одразу ж дізнався, що його відправлять до дитячого будинку, а потім усиновлять у російську родину. Він пробув там три місяці, поки його бабуся не знайшла його і не дала старт небезпечному шляху додому, в Україну.

Така доля спіткала не лише рідних Михайла.

Після повномасштабного вторгнення рф в Україну 24 лютого 2022 року, росія розпочала широкомасштабну депортацію українських дітей.

Тисячі дітей були відірвані від своїх родин і незаконно депортовані до рф або примусово переміщені на тимчасово окуповані території.

Позбавлені своїх імен, культури, спільнот і мови, ці діти стикаються з похмурою реальністю. Деякі з них були незаконно усиновлені в росії; інші були змушені воювати проти своєї країни. Багато хто з них досі не знає, чи зможуть вони колись повернутися додому, в Україну.

рф, захоплюючи цих дітей, намагається позбавити Україну її майбутнього і, що не менш важливо, позбавляє цих дітей їхнього майбутнього. Ми не можемо і не будемо стояти осторонь. Українські діти повинні повернутися до своїх родин і законних опікунів. Це завдання можна виконати лише спільними зусиллями, ресурсами та тиском з боку міжнародної спільноти. Про це говоримо на Глобальному саміті миру», — написав у телеграм Андрій Єрмак.

ЗНАКОВИЙ ВІЗИТ

ГЛАВА УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ БЛАЖЕННИШИЙ СВЯТОСЛАВ ПОБУВАВ З ВІЗИТОМ У ХАРКОВІ.

Разом з міським головою Ігорем Тереховим він відвідав Парафію святого Миколая Чудотворця УГКЦ Харківського екзархату, яка з перших днів повномасштабного вторгнення рф стала одним із потужних волонтерських осередків міста. Релігійна громада надає харків'янам гуманітарну допомогу, організовує харчування, допомагає з евакуацією тощо.

Мер подякував Блаженнішому Святославу за підтримку харків'ян.

— Незважаючи на регулярні обстріли, в місті щодня проходить служба. Ми молимося за наших славетних військових, які захищають незалежність та територіальну цілісність України. Молимося за наше місто-герой Харків.

Для людей дуже важливо відчувати вашу підтримку. Ваш візит є знаковим для Харкова, — зазначив Ігор Терехов.

Також мер привітав духовенство та вірян з 10-річчям створення Харківського екзархату УГКЦ.

ДОПОМОГА ВІЙСЬКОВИМ

ЗА ІНІЦІАТИВОЮ ХАРКІВСЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ ІГОРЯ ТЕРЕХОВА ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКИ З КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» ДЕПАРТАМЕНТУ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ХМР РОЗРОБИЛИ І ВИГОТОВИЛИ ДЛЯ НАШИХ ЗАХИСНИКІВ УНІКАЛЬНИЙ МЕТАЛЕВИЙ БЛІНДАЖ.

Б ак підживлення теплоцентралі із надтової сталі, вагою у 15 тонн, який роками витримував тиск у 20 атмосфер, перетворився на підземну капсулу життя для військових.

Таке інженерне рішення тепловика знайшли самі, і після консультацій з військовими додали всі необхідні опції, включаючи спеціальний дашок над входом, щоб земля не осипалася під ноги, та витяжки і димарі: за необхідності

в зимовий період можна буде встановлювати печки-буржуйки. Інтер'єр капсули оздобили дерев'яною підлогою, місцями для сидіння та зручною полицею, облаштували двері спеціальної конструкції. Натомість базова комплектація виробу не обмежує фантазію майбутніх користувачів — вони на місці зможуть оздобити помешкання на власний смак.

Перший бліндаж вже поїхав на позиції військових. Решту — теж найближчим часом відправлять на фронт.

Іван «Режисер», військовий 92-ї ОШБР:

— Ці капсули нам стануть у пригоді, вони добре будуть захищати людей. Їх мало що може пробити, і в них буде дуже тепло взимку. Якщо їх закопати глибше в землю, то шанси вижити набагато вищі. Доробляти немає чого, все що треба, тут є, хлопці самі облаштують, як їм треба.

ТРИВАЄ ВІДНОВЛЕННЯ

НА ПІВНІЧНІЙ САЛТІВЦІ ВІДНОВЛЮЮТЬ ЖИТЛОВИЙ ФОНД, ПОШКОДЖЕНИЙ ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ. ЗОКРЕМА, РОБОТИ ТРИВАЮТЬ У БУДИНКУ НА ВУЛ. НАТАЛІЇ УЖВІЙ.

Я к повідомили в Департаменті з благоустрою, відбудови та реконструкції ХМР, внаслідок численних влучань там були пошкоджені покрівля, тримальні конструкції та вибиті всі вікна. Також під час пожежі були знищені внутрішні комунікації (тепло-, водо- та електропостачання), ліфтові кабінки з обладнанням і технічне приміщення.

Зараз будівельники розбирають пошкоджені конструкції. Демонтаж планують закінчити до кінця червня. Після цього фахівці відновлять покрівлю, стіни, внутрішні та зовнішні перекриття, встановлять нові вікна в квартирах та місцях загального користування, а також нові ліфти з усім обладнанням.

— Крім того, плануємо провести роботи з утеплення фасаду — важливе рішення з точки зору енергозбереження, захисту від вологості, звукоізоляції та вогнезахисту, — розповів директор департаменту Костянтин Лиска.

ВОЛОНТЕРСЬКА КАРТКА ХАРКІВ'ЯНИНА ЗАПРАЦЮВАЛА

НАГАДАЄМО, ПРОЄКТ, НАЦІЛЕНИЙ НА ВОЛОНТЕРІВ, БУВ ІНІЦІЙОВАНИЙ В БЕРЕЗНІ ЦЬОГО РОКУ. І НАРАЗІ ВЖЕ БІЛЬШЕ 35 ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ОТРИМАЛИ ТАКУ КАРТКУ.

Надати волонтерам додаткові привілеї, пільги — такою є ідея створення волонтерської Картки харків'янина. Унікальна система лояльності пропонує ще більше пропозицій від соціально відповідального бізнесу міста, бо люди, які віддають свій час і зусилля на безоплатну допомогу, заслуговують на визнання та підтримку.

Волонтерам видано вже понад 500 карток. Заявки на нові отримуються щодня.

— Наша команда працює для того, щоб партнери додавалися до волонтерської картки кожного місяця. Ми ведемо перемовини, щоб у волонтерів було більше можливостей за допомогою нашого проєкту, — зазначила менеджерка проєкту «Картка харків'янина» Анастасія Солюгуб.

Волонтерка БО «БФ «Спілка волонтерів Харкова» Марина Колікова:

— Ми роздаємо гуманітарну допомогу людям з декупованих територій, переселенцям з Вовчанська. Крім того, ми допомагаємо багатьом медзакладам. Я вважаю, що «Картка волонтера» — це дуже хороша ідея. На мою думку, це дасть змогу нам, волонтерам, почуватися ще більш потрібними. Дуже важко буває і хочеться відволіктися. Наприклад, сходити в квест-кімнату з друзями.

Квест-кімнати The key вже чотири роки є партнером проєкту, і з радістю запропонували особливі бонуси і для волонтерської картки.

Аліна Гантур, адміністраторка:

— Бо самі з Харкова і розуміємо, як багато волонтери роблять для харків'ян. Вони заслуговують на підтримку

місцевого бізнесу. У квест-кімнаті знижка для волонтерської Картки харків'янина 50%.

Мережа міських заправок «БРСМ-НАФТА» теж є партнером волонтерської «Картки харків'янина», тож наразі знижкою мав змогу розраховуватися військовий волонтер ГО «Харкову мир» Андрій Литвиненко:

— Ми допомагаємо нашим хлопцям, дівчатам на фронті. Волонтери самі заправляють паливо у свої буси, джипи і їдуть на фронт. Самі купують ліки, продукти. Тому волонтерська картка дає нам знижку, змогу більше допомагати.

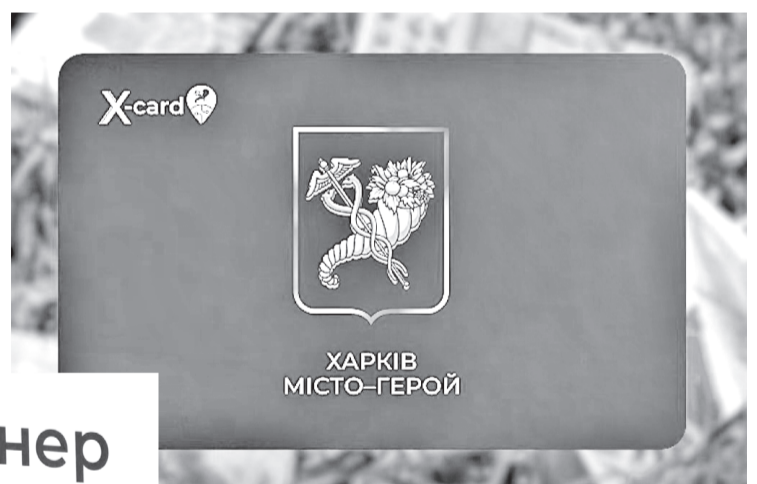
Сергій Рекун, гендиректор мережі:

— Допомога волонтерського руху і його підтримка під час війни для нашої країни є дуже важливою. Такі ініціативи допомагають налагодити соціальні зв'язки між людьми і дають нам впевненість в тому, що разом ми можемо досягти більшого і впоратися з будь-якими труднощами.

Приємним бонусом для харківських волонтерів стали і знижки у супермаркеті «Харків». Різноманітний асортимент товарів, що представлений тут, дасть змогу робити заощадливі покупки як для своєї родини, так і для формування гуманітарних коштів підтримки.

Наталія Кобзарєва, волонтерка ГО «Єдине джерело»:

— Я — психолог, проводжу тренінги для ВПО. І ця картка дає та-

Партнер
проєкту

X-card
картка харків'янина

кий статус, що ти — харків'янин, чим дуже пишаєшся. І дуже приємно, коли там знижка — три проценти, десь взагалі зараз 10 процентів. Це дуже приємно.

Мережа супермаркетів «Харків» давно співпрацює з проєктом «Картка харків'янина». Коли з'явилась ініціатива запровадження волонтерської картки, підтримали ідею та запропонували свої знижки і бонуси, розповіла директорка з маркетингу Ольга Григорова:

— Наша мережа намагається завжди підтримувати харків'ян. Власники Волонтерської картки мають знижку 10% на всі товари, окрім певних категорій, акційних і соцпризначення, а також можуть користуватися суперцінами, за якими знижки сягають до 40%. І ми знайшли можливість надати таку програму лояльності саме харківським волонтерам.

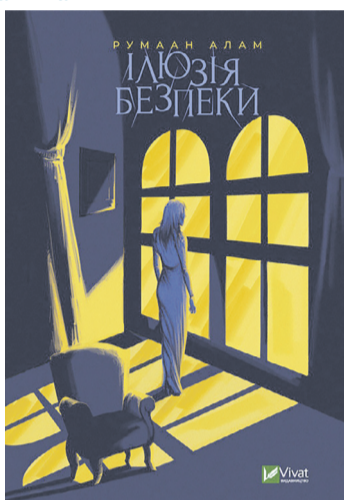
Перші картки волонтерам у березні вручив особисто Харківський міський голова Ігор Терехов. Мер зазначив, що багато в чому саме завдяки співпраці з волонтерськими організаціями місту вдається оперативно усувати наслідки ворожих обстрілів та відновлювати пошкоджене житло харків'ян: «Щоразу я бачу вас на місцях обстрілів». Ви допомагаєте комунальникам розбирати завали, а потім разом з нами відбудовуєте житло. Ви — надійна опора всіх харків'ян, які потерпають від війни. Дякую за те, що цей важкий шлях, від першого дня вторгнення і до сьогодні, ми проходимо разом».

ЧАС ЧИТАТИ

ХАРИЗМАТИЧНІ ГЕРОЇ, НЕСПОДІВАНІ ПОВОРОТИ ПОДІЙ, НАСКРІЗНА ТАЄМНИЧІСТЬ — ОСЬ ТІЛЬКИ ДЕЯКІ ПРИЧИНИ, ЧЕРЕЗ ЯКІ ЧИТАЧІ ЛЮБЛЯТЬ ДЕТЕКТИВИ ТА ТРИЛЕРИ. З ТАКИМИ КНИЖКАМИ ЧАС ЛЕТИТЬ НЕПОМІТНО.

«Ілюзія безпеки», Румаан Алам

Це історія про сімейну відпустку, яка перетворилася на апокаліпсис. Аманда, Клей та їхні діти спланували ідеальні вакації у глухому куточку Лонг-Айленду, якомога далі від гамірного Нью-Йорка. Одного дня у двері орендованого їхньою родиною будинку постукали незнайомці: темношкірий чоловік середніх років Джордж та його дочка Рут. Вони заявили, що є власниками будинку і що в місті стався блекаут, телефони та інтернет не працюють. Але чи варто Аманді та Клею довіряти цій парі? Що насправді сталося в Нью-Йорку? Чи є будинок, ізольований від цивілізації, справді безпечним місцем для них? І чи не є безпека ілюзією?

«Гостя проти ночі», Гізер Гуденкауф

Маленьке містечко, що приховує свої великі секрети. Три заплутані історії складаються в химерну картину, в якій переплітаються минуле і теперішнє.

2000 рік. Уночі в Бердені хтось застрелив подружжя Дойлів у власному будинку. Тієї ж ночі 13-річна Бекі Ален безслідно зникла... Так Джозі Дойл одразу втратила і батьків, і найкращу подругу.

Наші дні. Вайлі Ларк приїздить до Бердену, щоб у порожньому будинку на безлюдній фермі завершити роботу над своєю книжкою. І знаходить там не натхнення, а примерзлу до землі дитину на передньому дворі, а посеред дороги — жінку з обвитими дротом ногами. Хто ці втікачі та чи можуть вони довіряти Вайлі?

«Усі в моїй родині — вбивці», Бенджамін Стівенсон

Детективи золотої доби зазвичай підпорядковуються певним правилам. Головне правило для Ернеста Каннінгема: «Грай по-чесному». Дивно це чути від убивці, правда?

Усі в родині Ернеста когось убили. Дехто — навіть не один раз. Навіщо? Так склалися життєві обставини, про які Каннінгем докладно розповів, вкотре розплутуючи вбивство. Під час сімейного возз'єднання на гірськолижному курорті Каннінгеми знаходять у снігу замерзле тіло з почорнілим обличчям. Убивцею може бути кожен. Але хто?

«Пасажир потяга о 6:20», Девід Балдаччі

Це класичний нуарний детектив про правильно-го хлопця, який випадково стає самотнім борцем за справедливість. Щоранку о 6:20 Тревіс Девін сідає на приміський потяг і їде на роботу. Він — колишній бойовий офіцер, який несподівано для багатьох кинув службу і тепер скіне на ненависній офісній роботі. Але одного дня все змінюється. Колишня подруга Тревіса Сара, імовірно, наклала на себе руки, але він у цьому сумнівається. Тепер герой має розібратися, що сталося насправді. Тим паче загадкові вбивства продовжуються.

► ЛІТО — ЧАС ПОДРОЖЕЙ.

Мандрівку різними містами та країнами можна влаштувати, гортаючи сторінки захопливих книжок.

«Приватна Венера», Джорджо Шербаненко (Мілан)

Джорджо Шербаненко, син українця й італійки, вважається батьком італійського детективу. У романі «Приватна Венера» його головний герой, інтелігентний та освічений детектив Дука Ламберті, щойно звільнившись з в'язниці, отримує нелегку роботу — вилікувати від пияцтва Давида Аузері, сина багатого фінансового ділка. Його підопічний має постійне почуття провини, і одного дня Дука дізнається, що ж насправді той приховує.

«Темніший колір магії», Вікторія Е. Шваб (Лондон)

Келл — останній з чаклунів роду Антарі. Він може подорожувати між паралельними Лондонами. Червоним — рідним та улюбленим містом Келла. Сірим — містом без магії, яким править хворий Георг III. Білим — де живуть жорстокі правителі, а влада належить тому, хто забере її силою. І врешті Чорним — оповитим легендами. Келл служить королівській родині Червоного Лондона. У ролі посла він подорожує між світами, щоб доставити важливі повідомлення. Проте Келл веде таємне життя контрабандиста — допомагає пересуватися світами тим, хто позбавлений цього вміння. Небезпечна магія та зради чатують на кожному кроці, тож Келлу доведеться ухвалити важливе рішення...

«Усі квіти Парижа», Сара Джіо (Париж)

Одного дня Керолайн прокидається в паризькій лікарні, нічого не пам'ятаючи про своє минуле. Вона повертається до просторої квартири на березі Сени й не може позбутися відчуття, що їй загрожує небезпека. Вдома Керолайн знаходить листи жінки зі страшного 1943 року. Їхня авторка Селін — молода вдова, яка жила в окупованому нацистами Парижі. У цих листах — історія непростого життя, сповненого страху смерті. Усвідомлюючи чужий біль, чи зможе Керолайн відновити власні спогади та зрозуміти, що в неї із Селін спільного більше, ніж вона могла собі уявити...

«УКРАЇНО, ВПЕРЕД!»

«УКРПОШТА» ПРЕЗЕНТУВАЛА НОВУ МАРКУ НА ПІДТРИМКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЗБІРНОЇ З ФУТБОЛУ, ЯКА БЕРЕ УЧАСТЬ У ТУРНІРІ ЄВРО-2024.

Поштова марка «Україно, вперед!» з круглою перфорацією, що містить зображення футбольного м'яча з логотипом Української асоціації футболу, надрукована на самоклеючому папері у форматі буклета. Футбольний м'яч символізує не тільки віру у перемогу України на футбольному полі, але й перемогу на іншому полі — полі бою.

Тираж марки — 560 тис. примірників.

— Ця марка присвячена не лише футболу, ця марка про Україну, про жагу до перемоги, й ця перемога потрібна Україні на різних фронтах — футбольному, на полі битви, для того, щоб Україна не виходила з топ-новин по всьому світу, — зазначила керівниця управління філателістичної продукції «Укрпошти» Наталія Мухіна.

ДОРОГОЮ ДО ЗАХИСНИКІВ

ЛІДЕР «ОКЕАНУ ЕЛЬЗИ» ПРИЇХАВ ДО ХАРКОВА: ВІДВІДАВ ВІЙСЬКОВИХ І ПОХВАЛИВ ХАРКІВСЬКУ КАВУ. ПРО ЦЕ МУЗИКАНТ ПОВІДОМИВ У СВОЄМУ INSTAGRAM.

У Харкові він зайшов випити кави в одну з місцевих кав'ярень і поділився знімком. «Харків. Кафе Централь. Незважаючи на обстріли і прильоти, місто тримається і живе. А кава тут — найсмачніша, яку я пив за останні місяці. Дякую за неї баристі Лізі!» — підписав свій знімок Вакарчук.

За понад два роки війни Святослав Вакарчук багато разів відвідував Харків дорогою до українських військових, яким возить допомогу, і виступає з концертами. На Харківщині Вакарчук також відвідав військовий підрозділ, у якому служать бійці з Калуша Івано-Франківської області, повідомив у Facebook

перший віце-мер Калуша Мирослав Тихий, який зараз воює на фронті.

МАЧО, ДЕНДІ ЧИ ДЖИГУН?

СЛОВА «МАЧО» ТА «ДЕНДІ» ЧАСТО ВЖИВАЮТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ, АЛЕ ЦЕ СЛОВА ІНШОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ, ЯКІ МАЮТЬ УКРАЇНСЬКИЙ ВІДПОВІДНИК, ПОВІДОМИВ УКРАЇНСЬКИЙ МОВОЗНАВЕЦЬ ОЛЕКСАНДР АВРАМЕНКО ТА НАЗВАВ ВІДМІННІСТЬ МІЖ ЦИМИ СЛОВАМИ.

«Сьогодні будемо збагачувати свій словник, а саме з'ясуємо, яка відмінність між словами «денді» і «мачо». Обидва ці слова іншомовні. «Мачо» у перекладі з іспанської — самець. Це чоловік з яскраво вираженими чоловічими якостями, такими як сила чи агресивність. На думку спадає агент 007, він таки мачо. А «денді» — це вишукано, пишно та модно вбрана людина. А тут неможливо не згадати Голохвастого з легендарного кінофільму «За двома зайцями», — розповів Авраменко.

Водночас він наголосив, що це іншомовні слова, і вони не зовсім пасують до українських чоловіків, адже кумед-

но звучить поєднання «мачо обідає галушками» або «денді співає колядку». За його словами, в українській мові «мачо» — це просто мужній чоловік, а «денді» — джигун.

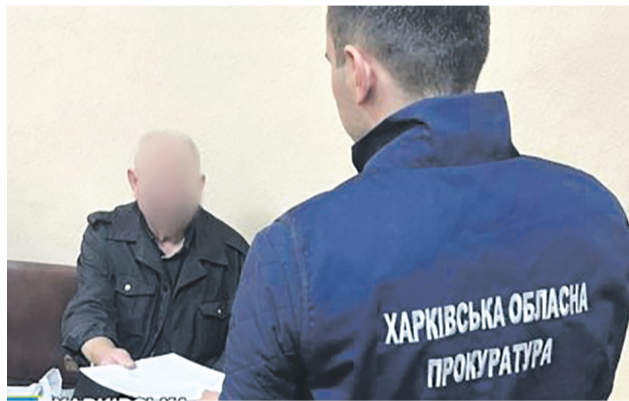
— Запам'ятайте це давнє слово, воно закарбоване в народних піснях: «Ой, джигуне, джигуне, який ти ледащо. Ведуть тебе до пана, сам не знаєш за що». Крім того, джигун — це ще й спокусник, зальотник, баламут, — навіть приклад мовознавець.

«ПОЕТ» ВІРШУВАТИМЕ ЗА ҐРАТАМИ

ХАРКІВ'ЯНИН, ЯКИЙ ПІДТРИМУВАВ В ІНТЕРНЕТІ АНЕКСІЮ КРИМУ ТА ОКУПАЦІЮ ДОНБАСУ, ПОСТАНЕ ПЕРЕД СУДОМ

Поросійськи налаштований харків'янин активно ділився поглядами в інтернеті. У забороненій соціальній мережі чоловік поширював дописи, у яких прославляв «освободителів» і схвально відгукувався про загарбницькі дії РФ на територіях Криму, Донецької та Луганської областей.

В одному з репостів було таке формулювання (мовою оригіналу. — Ред.): «Пусть знают все, что русский вечно! И русский дух неистребим». У фігуранта виявили техніку і пристрої з доказами протиправної діяльності, а також «збірку» антиукраїнських віршів, записаних від

руки, та «конспекти» з характеристиками різних видів ракет.

КЛАСИКА СТАЛА У ПРИГОДІ

ПРОТЯГОМ ОСТАННІХ ДЕКИЛЬКОХ РОКІВ ПОЛІЦІЯ ФІНСЬКОГО МІСТА ЕСПОО ЗАСТОСОВУЄ ТАКТИКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ МАНІПУЛЯЦІЇ, ЩОБ УТРИМАТИ МОЛОДЬ ВІД ВЕЧІРОК НА МІСЦЕВОМУ ПЛЯЖІ — ВМИКАЄ КЛАСИЧНУ МУЗИКУ З ГУЧНОМОВЦІВ.

Наприкінці навчального року пляж у районі Хаукілахті стає популярним місцем збору молоді, яка прагне веселитися до пізньої ночі, залишаючи по собі купи сміття та битого скла. Місцева влада спробувала безліч інших методів, щоб розігнати молодь, але ніщо не працювало так добре, як шедеври класичної музики, такі як «Блакитний Дунай» Штрауса, «Пори року» Вівальді та «Аве Марія» Шуберта. Тож, починаючи від початку червня, поліція вмикає класичну музику з декількох гучномовців на пляжі, щоб молодь не збиралася там після заходу сонця.

Не існує наукових доказів того, що молодь має огиду до класичної музики, але поліція Еспоо запевняє, що це працює, і той факт, що вони використовують цю тактику протягом останніх шести років, є тому підтвердженням.

Деякі місцеві жителі зізналися, що вважають ініціативу поліції дещо дивною, але, оскільки вона працює так добре, ніхто, здається, не скаржиться.

ВЕСЕЛИЙ ДОСВІД

НА ВИПУСКНІЙ ЦЕРЕМОНІЇ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ ШТАТУ МАССАЧУСЕТСУ БУЛИ ПРИСУТНІ 23 ПАРИ БЛИЗНЮКІВ, А ТАКОЖ ОДИН БЛИЗНЮК, БРАТ ЯКОГО НАВЧАЄТЬСЯ В ІНШІЙ ШКОЛІ.

За словами офіційних осіб, випуск восьмого класу середньої школи Полларда в Нідхемі — це найбільша кількість близнюків, яка коли-небудь з'являлася в одному випускному класі. Близнюки складають 46–47 з 454 випускників, якщо рахувати близнюка без пари. «Як порівняти, зазвичай ми маємо від п'яти до 10 пар близнюків, але мати 23... Це був веселий досвід», — зазначила директорка школи Тамата Біббо.

Деякі з випускників-близнюків сказали, що були здивовані, коли дізналися, наскільки їх багато у школі.

КОМУНАЛЬНИКИ ВІДНОВЛЮЮТЬ ДАХИ

ОСТАННІЙ ВОРОЖИЙ УДАР ПО СЛОБІДСЬКОМУ РАЙОНУ НАРОБИВ БАГАТО ЛИХА У БІЛЬШОСТІ ДВОРІВ, ЩО ОПИНИЛИСЯ ПОРУЧ З ЕПІЦЕНТРОМ ВИБУХУ. ЖИТЛОВИЙ ФОНД ЗАЗНАВ ДОВОЛІ ЗНАЧНИХ РУЙНУВАНЬ.

Від покрівель двоповерхівок майже нічого не залишилося. Шиферне покриття геть знесло на землю.

— Покрівля після обстрілів була у дуже поганому стані: розбитий весь шифер, розбита кроквяна система. Зараз замінюємо кроквяну систему та обрешітку, ремонтуємо оголовки. Замість шиферу встелимо дах профлістом. Площа покрівлі — 500 м². Роботи розпочали десь два тижні тому. За сприятливих погодних умов плануємо закінчити роботи на наступному тижні, — повідомив виконроб КП «Харківжитлобуд» ХМР Ростислав Морозов. — Ми вже відремонтували таку ж пошкоджену покрівлю, що знаходиться поруч. Приблизно її площа — 600 м². Загалом працівники КП вже відремонтували шиферні дахи на 144 будинках площею майже 1 300 м². У планах комунального підприємства на цей рік ремонт ще 30 покрівель загальною площею 9 000 м². Також відремонтовано ледве не 1 500 метрів погонних водостічних труб. Працюємо заради харків'ян та нашого міста!

ВІДБУДОВА ПОШКОДЖЕНИХ БУДИНКІВ

В ІСТОРІЇ ОДНОГО З ОБСТРІЛІВ ХАРКОВА ГОЛОВНЕ ТЕ, ЩО ВСІ ЗАЛИШИЛИСЯ ЖИВИМИ. А ОСЬ БУДИНКУ ПОЩАСТИЛО МЕНШЕ.

Снаряд, який влучив у п'ятиповерхівку у Салтівському районі, прошив під'їзд немов величезною голкою.

Вадим:

— О третій годині ночі ми прокинулися від сильних вибухів. Перший удар, потім другий, більш потужний. Усе було в диму, в пилюці. Ми

вискочили з квартири. Так само вибігли всі жителі. Обрушилися сходові майданчики з першого до п'ятого поверху. Двері вибило також з першого по п'ятий поверх. Снаряд прилетів у кут кухні, пробив отвір і рикошетом зайшов у під'їзд, пробив майданчик на 4-му поверсі та на 3-му поверсі вибухнув.

Паніки і страху спочатку не було, тільки незрозуміння, що діється, куди бігти, що робити. Звичайно, емоції були негативні, тому що в 75 років втратити житло і залишитися без нічого — це дуже сумно. Але зараз, коли бачимо,

Харківський міський голова Ігор Терехов у Берліні в рамках міжнародної конференції Ukraine Recovery Conference наголосив, що харків'яни сподіваються на якнайшвидше відновлення міста. Тому вже зараз у Харкові продовжуються роботи з відновлення житлового фонду. Вони проводяться за кошти міського та державного бюджетів, а також за фінансової підтримки міжнародних партнерів.

що будинок відновлюється, вже з'являється надія, що скоро ми сюди заселимося і житимемо.

— Через ворожий удар було зруйновано сходові майданчики, зовнішні панелі. Це все ми демонтували, а тепер відновлюємо. Зробили сходи, перейшли на дах, потім будуть

зовнішні панелі, облаштування фасаду з утепленням, встановлення вікна. Заміняємо входні двері, облицюємо плиткою сходи. Зробимо цей під'їзд кращим, ніж він був до руйнування, пообіцяв виконроб будівельної організації Олександр Гашенко.

РЕМОНТ БЕЗ ЗАЙВИХ НЕЗРУЧНОСТЕЙ

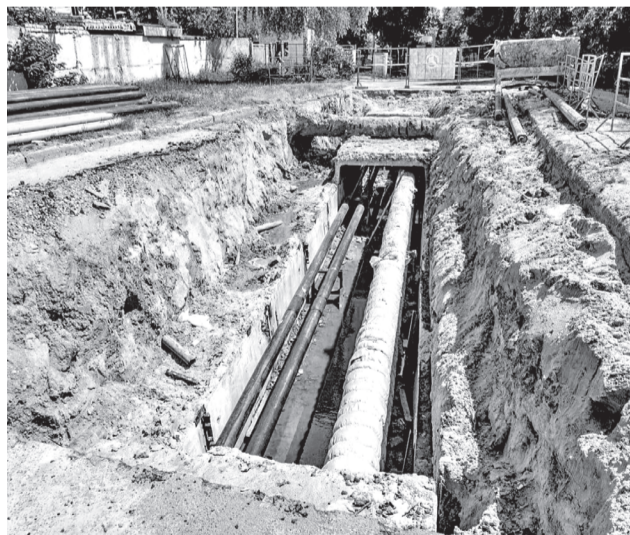
У НОВОБАВАРСЬКОМУ РАЙОНІ ПРАЦІВНИКИ КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» ДЕПАРТАМЕНТУ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МІСТА ХМР МІНЯЮТЬ МАЙЖЕ КІЛОМЕТР ВНУТРІШНЬОКВАРТАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ БЕЗ ПОРУШЕННЯ ПРОЇЗДЖОЇ ЧАСТИНИ.

Слюсарі і зварники спускаються на глибину понад 4 метри і демонтують старі труби у прохідному каналі.

— Трубопровід центрального опалення вже віджив своє, тому треба міняти 550 метрів і подачі, і зворотної ділянки. Прокладемо нові труби в ППУ-ізоляції. Також разом будемо міняти 240 метрів трубопроводу гарячого водопостачання на пластикові труби, — повідомив старший майстер центрального магістрального теплового району Новобаварської філії КП «ХТМ» Віталій Щигорев.

— Роботи виконуються через 20-метровий шурф. У ньому демонтовану трубу виймаємо і кладемо нову, розносимо її по прохідному каналу та монтуємо. Труба досить важка, 12 метрів довжиною, а розносити треба вручну, — пояснив начальник Новобаварської філії КП «ХТМ» Іван Потапов.

У такий ювелірний спосіб слюсарям потрібно затягти під землю приблизно 47 12-метрових відрізків труби і виконати десь півсотні зварних швів. Одночасно, крім цієї перекладки, у районі виконують ще три подібні. Часу замало, бо в планах ще п'ять. Тому, поки з одного боку вирізають стару сорокарічну комунікацію, з іншого — вже змонтовано 120 метрів нової ППУ-труби.

Але перекладки не виключають робіт з підготовки до нового опалювального сезону. Це перевірка котельень, центральних теплових пунктів, це гідравлічні іспити і перекладки, якщо треба, після них, це підготовка житлового фонду.

До зими вже підготовлено приблизно 50% будинків району. Особлива увага — понівеченим обстрілами будівлям. Під час останнього страшного ракетного удару бригада тепловиків виїхала для перевірки комунікацій. Зовсім поруч зі зруйнованим будинком проходить зовнішня теплотраса. Пошкодило її косметично, але перевірили як належить.

— Виїхали, перевірили, чи сильні пошкодження, потім зранку спільно з жителями обстежили всі будинки

і знову заповнювали систему водою вже конкретного будинку. Із трьох під'їздів у двох усунули 2 дефекти. А в третьому під'їзді система повністю зруйнована. Її відновлення можливе тільки після відбудови конструктиву. Натомість комунікації на рівні підвалу у задовільному стані, — розповів Іван Потапов.

Головна мета теплоенергетиків району — за будь-яких умов подати тепло на початок опалювального сезону. Для цього ще з першого року війни тут з'явилися 8 блочно-модульних котельень різної потужності. Найбільша з них, на 8 мегават забезпечує теплом 40 житлових будинків. Торік взимку їхні жителі відчули стабільне і якісне тепло.

ЯК НЕ ПІДЧЕПИТИ КЛІЩА

ЛІТО — ЧАС ДЛЯ ПРОГУЛЯНОК У СКВЕРАХ, ПАРКАХ ТА ІНШИХ ЗЕЛЕНИХ ЗОНАХ. АЛЕ ВАРТО ПАМ'ЯТАТИ, ЩО СЕРЕД РОСЛИННОСТІ НА НАС МОЖУТЬ ОЧІКУВАТИ КЛІЩІ, І ЦІ НЕВЕЛИЧКІ СТВОРІННЯ ЗДАТНІ СПРИЧИНИТИ ЧИМАЛІ ПРОБЛЕМИ.

Департамент охорони здоров'я Харківської міської влади надає поради, як вберегтися від кліщів.

► ЗВІДКИ ГОТУЄТЬСЯ НАПАД

Сезон активності кліщів триватиме майже до кінця осені. Кліщів можна зустріти не лише на природі. Їх багато й на міських газонах. Агресори очікують на «здобич» серед рослинності, тримаються подалі від сонця і світла, воліють до затінених вологих місць. У високій траві або густій рослинності паразити мають кращий захист від сонячних променів та більше шансів для нападу. До речі, ці супостати атакують не з землі. Вони піднімаються по рослинах догори, і іноді — на висоту до 1 метра.

► КЛІЩ ВИКОРИСТОВУЄ АНЕСТЕТИК

Кліщ нікуди не поспішає, тому, якщо вчасно помітити кровопивцю, укусу можна уникнути. Він впивається не одразу, а ретельно обирає місце для укусу від пів години до кількох годин. Намітивши смачненьку ділянку, кліщ присмоктується протягом 15–20 хвилин, виділяючи анестезуючу рідину, яка робить укусу практично безболісним. Біль або дискомфорт на місці укусу виникає лише потім — зазвичай, через кілька годин. Дорослих кровопивць, які вже присмокталися, найчастіше помічають через 2–3 дні, коли на місці укусу з'являються припухлість, свербіж, почервоніння, а сам кліщ збільшується у розмірах. Кусають і можуть бути небезпечними навіть зовсім маленькі кліщі — майже прозорі німфи.

Кліщі присмоктуються не лише під час прогулянки на природі. Вони можуть потрапити на тіло й через деякий час, якщо залишилися на одязі чи речах. А ще кліщі можуть потрапити до житла із букетами квітів, собаками або іншими тваринами.

Найчастіше кліщам подобаються волосиста частина голови, шия, пахова область, зона під лопатками, внутрішні поверхні стегон, місця, де одяг менш щільно прилягає до тіла.

► ЧИМ МОЖЕ НАГОРОДИТИ

Кліщ — це не просто роздута бородавка, що мерзненно стирчить зі шкіри. Небезпека кліщів у тому, що під час

укусу вони можуть переносити збудників небезпечних захворювань. За даними МОЗ України, йдеться про понад 150 хвороб. Найвідоміші на території нашої країни — борреліоз (хвороба Лайма) і кліщовий енцефаліт (зустрічається в нас рідко).

Перший прояв хвороби Лайма — почервоніння на місці присмокування кліща, головний біль, ломота у всьому тілі, млявість. Якщо проігнорувати ці симптоми і на ранній стадії не провести лікування, хвороба може призвести не тільки до ураження різних органів: шкіри, суглобів, м'язів, нервової і серцево-судинної системи, але й навіть до інвалідності. Ризик зараження залежить від тривалості присмокування кліща: протягом доби вірогідність інфікування досить мала, а от в кінці третьої доби вона наближається до 100%.

• Кліщовий вірусний енцефаліт починається з головного болю, гарячки, нудоти, блювоти, порушення сну. При перебігу цієї хвороби переважно уражається центральна нервова система. Це може призвести до інвалідності, а іноді — до летального кінця. Заразитися можна не лише під час кровосання кліща, але також якщо випадково його розчавити або розчісати місце укусу.

► ЯК НЕ СТАТИ ЗДОБИЧЧО НАПАДНИКА

Департамент охорони здоров'я ХМР дає поради, як вберегтися від кліщів:

1. Ретельно захищайте відкриті ділянки тіла. Одягніть кепку, панамку, косинку тощо. Бажано одягати світлий однотонний одяг з довгими рукавами, який щільно при-

лягає до тіла. На світлому одязі легше помітити кліщів і, як наслідок, зменшити ризик укусів.

2. На прогулянці кожні дві години оглядайте себе і дітей. Особливо ретельно обстежуйте частини тіла, покриті волоссям.

3. Місце для привалів на природі звільняйте від сухої трави, гілок, хмизу в радіусі 20–25 м.

4. Після повернення додому відразу зніміть і ретельно огляньте одяг, виперіть та випрасуйте його. Не варто залишати цей одяг біля ліжка або у ньому спати. Витрушування одягу від кліщів не рятує.

5. Перевірте інші речі, які принесли з прогулянки (підстилки, сумки тощо).

6. Якщо ви брали на прогулянку домашнього улюбленця, його також треба оглянути.

7. Для відлякування кліщів використовуйте репеленти.

► ЯКЩО В КЛІЩА ВДАВСЯ ЗАДУМ

Якщо кліщ все ж таки присмоктався, негайно звертайтеся до травмпункту, де кліща видалять, оброблять місце укусу та нададуть рекомендації щодо подальшого спостереження.

Якщо поблизу немає лікаря — зробіть це самостійно. Кліща потрібно якомога швидше витягнути. Передусім не заливайте паразита спиртом, олією та іншими речовинами. Для видалення можна використовувати пінцет, що продається в аптеках чи відділах зоотоварів. Після видалення кліща місце укусу потрібно обробити антисептиком, а руки — вимити з милом. Якщо кліщ пробув на тілі понад 36 годин — зверніться до медиків для профілактики хвороби Лайма.

ЗНОВУ РАЗОМ

КП «ЦЕНТР ПОВОДЖЕННЯ З ТВАРИНАМИ» ДЕПАРТАМЕНТУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ХМР ДОПОМОГЛО ЗНАЙТИ ГОСПОДАРІВ ЗАГУБЛЕНОЇ СОБАКИ.

Співробітники «Укрзалізниці» знайшли неподалік вокзалу «Харків-Пасажирський» йоркширського тер'єра. Вони повідомили про це фахівцям служби міського вилову, які привезли тварину до притулку.

Працівники підприємства відразу ж дали інформацію про знайдену тварину в соціальних мережах. Завдяки цьому власників тер'єра вдалося знайти за чотири години. Виявилося, що собаку звали Еріка і їй вже 17 років. «Не забувайте про можливість ідентифікації вашого улюбленця! Нешкідлива та безпечна процедура чіпування або жетон на нашійнику з даними власника пришвидшить час на пошук власників тварини, що загубилася», — зазначили там.

Якщо ви загубили чи знайшли домашню тварину, телефонуйте на номер: 0-800-50-43-13.

ОНЛАЙН
ВАРТА
УКРАЇНИ

BRAMA

Донатъ свій час на захист інфопростору

скануй QR-код

КІБЕР ПОЛІЦІЯ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ
УКРАЇНИ

Гороскоп на 18 червня

Овен (21 березня — 20 квітня)
Те, до чого ви прагнете, може виявитися протилежним тому, що вам необхідно зробити в реальності. Страх за своє майбутнє, можливо, примусить вас будувати «підступні задуми». Не варто піддаватися цьому руйнівному бажанню.

Телець (21 квітня — 21 травня)
Починайте активно змінювати себе і шукайте нові, неординарні шляхи в особистому житті. Надавши послугу керівнику у понеділок, ви тим самим допоможете йому вирішити складну ситуацію — і він неодмінно віддячить вам.

Близнюки (22 травня — 21 червня)
Події сприяють тому, щоб прикласти всі зусилля для розкриття вашого таланту. Нові приємні знайомства відкриють перспективи, про які ви навіть не мріяли. На вас чекає успіх і в навчанні. Прагніть не довіряти випадковим знайомим. Стежте за своєю мовою.

Рак (22 червня — 22 липня)
Ваш соціальний статус достатньо міцний, але знадобиться підтримка покровителів. Звертаючись з проханням, проявіть дипломатію і такт. Спробуйте бути гнучкішим під час обговорення ділових питань з начальством.

Лев (23 липня — 22 серпня)
День вдалий для поїздок і відряджень. Не дозволяйте емоціям брати верх. Більше довіряйте своїй інтуїції, але не ухвалюйте скороспішних рішень. Важливо визначитися з діловими партнерами: якщо ваші шляхи розійдуться, то не жалкуйте про це.

Діва (23 серпня — 23 вересня)
Зверніть увагу на свій зовнішній вигляд: зусилля не будуть марними, і вас обов'язково помітять і оцінять. Звичайно, об'єктивних труднощів не уникнути, але вам буде під силу рішення нагальних задач і побутових проблем.

Терези (24 вересня — 23 жовтня)
Доля може подарувати вам приємні знайомства, які неодмінно допоможуть у справах. Будьте обережні при ухваленні рішень — самообман здатний зіграти з вами злий жарт. Сприятливий день для поліпшення стосунків з начальством або для переходу на нову роботу.

Скорпіон (24 жовтня — 22 листопада)
Щоб укріпити бюджет, беріть участь в серйозних комерційних проєктах. Невеликі труднощі врешті-решт підуть вам на користь, якщо ви направите події в позитивне русло. Спробуйте дійти згоди з близькими людьми.

Стрілець (23 листопада — 21 грудня)
Активно рухайтесь до наміченої мети — партнери підтримають вас. Не беріться за кілька справ відразу: цей тягар може виявитися вам не під силу. Не варто піддаватися емоціям. Якщо треба буде обирати між заробітком і відпочинком, віддайте перевагу роботі.

Козоріг (22 грудня — 20 січня)
Ціком імовірно, що вам доведеться з головою влізти не в свою справу. Приготуйтеся до того, що доведеться захищати свої права і пояснювати, що ви взагалі тут робите. Вірогідні творчі осяяння, тому прислухайтеся до голосу своєї інтуїції.

Водолій (21 січня — 18 лютого)
Найвищу цінність для вас матиме час. Головне — не забувайте про нього, інакше не зможете завершити все намічене. А намічено буде чимало. На роботі спробуйте бути стриманими, не треба давати колегам додаткову нагоду для пліток.

Риби (19 лютого — 20 березня)
Спробуйте не вплутуватися в авантюри, оскільки дуже великий ризик великих втрат. Зверніть увагу на натхнення, якомога дбайливіше поставтеся до нього — воно сприятливо позначиться на вашій діяльності. Намагайтеся не метушитися.

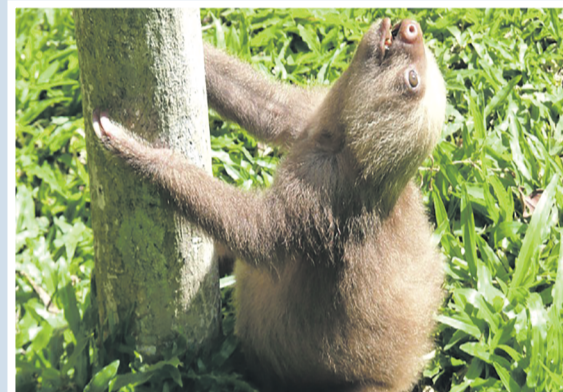
ДИВОВИЖНІ СТВОРІННЯ

ПРИГОТУЙСЯ ДІЗНАТИСЯ ПРО СВІТ ТВАРИН ТЕ, ЩО НЕ РОЗПОВІДАЄ ЖОДЕН ПІДРУЧНИК БІОЛОГІЇ! АБО РОЗПОВІДАВ, АЛЕ ТИ ПРОГУЛЯВ ЦІ УРОКИ.

◆ Обсяг очниць у сов майже цілком заповнений очним яблуком, чому вони не можуть обертати очима і бачать тільки те, що перед ними. А ось голову вони повертають аж на 360 градусів!

◆ Лінивець воліє без діла на землю не спускати: там багато неприємних звірів, які так і норвлять його з'їсти. Але раз на два тижні він все ж таки сповзає по стовбуру, щоб вже там справити нужду. Чому не зробити це на дереві? Біологи не розуміють.

◆ Калани (морські видри) тримають один одного за лапки, коли сплять, щоб їх не віднесло невідомо куди течією.

◆ У Фінляндії під колесами автомобілів щорічно гине до 4000 оленів. Це в минулому. Винахідливі лісники придумали обприскувати роги оленів світловідбиваючою рідиною.

◆ Швейцарський закон забороняє тримати вдома одну морську свинку. Тільки пару, тому що свинка — тварина соціальна. А у разі смерті однієї особи швейцарець повинен терміново купити їй друга. У такий спосіб швейцарці й потрапляють у вічне рабство до морських свинок.

◆ Під час шлюбного періоду, який триває кілька днів, леви спаровуються до 40 разів на добу.